

Факультет / відділення _____

Кафедра / циклова комісія
Обліку та фінансів _____

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	AF016 Платіжні системи/ Payment Systems
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Фахова передвища освіта
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Семестр	5 семестр (9 кл)
Факультет / відділення	Обліку та фінансів
Курс	3 курс (9 кл)
Анотація курсу	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів системи знань з теорії платіжних систем, платіжних інструментів, специфіки побудови національної платіжної системи України; зокрема: визначення цілей, типів та методів здійснення розрахунків із застосуванням платіжних систем, розкриття механізму регулювання роботи платіжних систем.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є вивчення концептуальних положень функціонування і чинних стандартів платіжних систем провідних країн світу; набутті вмінь оцінювати рівень і складність платіжних систем, зважаючи на безпеку платежів.</p> <p>Предметом є формування у студентів наукового розуміння сутності, змісту і ролі платіжних переказів; вміння користуватися сучасними платіжними системами та здійснювати мобільну комерцію.</p>

Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:1919/m72/course/view.php?id=228
Мова викладання	Українська
Лектор курсу	Кулик Ю.М., викладач вищої категорії канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: yulia_111m@ukr.net Messenger: https://www.facebook.com/
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/koop_f.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	<p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	<p>Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з чинним законодавством.</p> <p>Розуміння особливостей функціонування сучасної національної та світової фінансових систем та їх структури.</p> <p>Розуміння принципів організації фінансових відносин в різних сферах фінансової системи.</p> <p>Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>Здатність виконувати контрольні функції у спеціалізованому контексті.</p> <p>Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>

	Здатність застосовувати цифрові технології у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
Перелік програмних результатів навчання	<p>Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між фінансовими процесами та економічними явищами.</p> <p>Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>Дотримуватися чинного законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.</p> <p>Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для вирішення професійних завдань.</p> <p>Проводити пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.</p> <p>Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.</p> <p>Виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування у спеціалізованому контексті.</p> <p>Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування для досягнення спільної мети.</p> <p>Застосовувати інновації у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань.</p> <p>Демонструвати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень особистого професійного розвитку.</p>
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	<p>Загальна кількість годин – 90</p> <p>Кількість кредитів – 5</p> <p>Кількість лекційних годин – 22</p> <p>Кількість практичних занять – 23</p> <p>Кількість годин для самостійної роботи</p>

	студентів – 45 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	Словесні (лекція, пояснення, дискусії); наочні (інтерактивні презентації); практичні (кейси ситуаційні); аналіз ситуацій; робота у групах; мозкові штурми.
Зміст дисципліни	
Тема 1. Сутність і основи функціонування платіжних систем	Предмет і завдання курсу “Платіжні системи”. Суть, функції і мета платіжної системи. Переказ грошей. Елементи платіжної системи. Платіжна система як форма організації безготівкового платіжного обороту. Основні вимоги до платіжних систем. Учасники платіжних систем та їх функції. Функції банківських установ в платіжних системах. Спеціальні установи, що надають платіжні послуги.
Тема 2. Загальна концепція платіжних систем	Класифікація платіжних систем. Платіжні інструменти: види і проблеми вибору. Учасники платіжних систем та їх функції. Організація розрахунків в платіжних системах: системи розрахунків на чистій основі, системи розрахунків на валовій основі. Кредитові платіжні інструменти. Класифікація платіжних карток. Правові основи платіжних систем. Ризики в платіжних системах. Відповідальність за здійснення переказу грошей
Тема 3. Правове регулювання діяльності платіжних систем	Нормативно-правова база регулювання платіжних переказів в Україні. Зародження універсальної кредитної картки. Перша універсальна кредитна картка. Бонусна програма Дорожні чеки.
Тема 4. Безпека платіжних систем	Суть інформаційної безпеки. Безпека платіжних систем. Захист інформації в платіжних системах. Вимоги щодо системи захисту інформації. Конфіденційність інформації. Основні типи загроз. Несанкціонований доступ до інформації. Зобов'язання суб'єктів переказу. Криптографічний захист інформації і системи розподілу ключів. Види криптографічного захисту. Електронний цифровий підпис.

	Правові та морально-етичні аспекти системи захисту. Адміністративні заходи щодо захисту інформації: заходи організаційного характеру, які регламентують процес функціонування системи. Фізичний захист платіжних систем.
Тема 5. Платіжні системи України	“Фінансовий світ”, ТОВ “Українська платіжна система”; ПРОСТІР, АТ "Укрпошта"
Тема 6. Міжнародні платіжні системи	MasterCard”, MasterCard International Incorporated, США; “Visa”, Visa International Service Association, США; “NovaPay“, ТОВ "НоваПей"; “Western Union”, Western Union Financial Services Inc.США/Western Union Network, SAS, Франція, СБІФТ
Тема 7. Система електронних платежів Національного банку України	Сутність системи електронних платежів Національного банку України (СЕП). Терміни проведення переказу коштів між банками. Правила системи електронних платежів Національного банку України
Тема 8. Історія розвитку карткових платіжних систем	Становлення системи електронних міжбанківських переказів НБУ. Створення системи електронних платежів між юридичними особами. Впровадження системи електронних розрахунків за участю юридичних осіб. Сучасний стан системи електронних міжбанківських переказів НБУ. Засади подальшого розвитку електронних міжбанківських розрахунків в Україні. Системи термінових переказів НБУ. Розвиток НСМЕП. Підсумки роботи НСМЕП. Розрахунки за допомогою системи дистанційного обслуговування.
Тема 9. Пластикові картки	Класифікація пластикових карток.Магнітна картка.Смарт-картка. Банківська платіжна картка. Алфавітно-цифрові дані. Графічне зображення. Ембосування. Штрих-кодуювання. Магнітна картка. Магнітний запис. Смарт-картка. Класифікації смарт-карток. Картки-лічильники. Картки пам'яті. Мікропроцесор. Безконтактні пластикові картки. Основними перевагами безконтактних пластикових карток.
Тема 10. Електронні гроші	Що не вважається на даний момент електронними грошима. Види електронних грошей. Випуск електронних грошей в Україні

	Популярні електронні гроші в українському сегменті мережі інтернет. Електронні гроші емітентів-нерезидентів.
--	--

Політика дисципліни

Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Експрес-опитування (7 тем по 5б)	35
Модульні контрольні роботи (2 по 10б)	20
Практичні завдання (2 теми по 5б)	10
Тестування 1 тема	5
Презентація	10
Захист практичного завдання до самостійної роботи	20

Всього

100

Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Азізова, К. М., & Азізова, Е. М. (2016). Класифікація та функціональні особливості платіжних інструментів.
2. Благун, І. І. (2019). Сучасний стан розвитку платіжних систем в Україні (Doctoral dissertation, Сумський державний університет).
3. Заруцька, О. П., Прохорець, Т. Б., Заруцкая, Е. П., & Прохорец, Т. Б. (2018). Особливості функціонування платіжних систем в Україні.
4. Квасницька, Р. С. (2018). Функціонування міжнародних платіжних систем в Україні.
5. Паршивлюк, Б. С., & Олійник, А. В. (2019). Платіжна система та розвиток ринку платіжних карток в Україні.
6. Філатов, О. А. (2016). Сутність платіжних систем та їх класифікація. ББК 65ю5 (4Укр) Я73, 262.
7. Шапар, К. В. (2019). Платіжна система «Простір», перспективи використання в Україні.
8. Шаповал, Л. П., & Кудлай, К. Д. (2019). Розвиток платіжних систем в Україні.
9. Про електронні документи та електронний документообіг [Електронний ресурс] : Закон України від від 22.05.2003 № 851-IV із змінами і доповненнями / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>
10. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від від 07.12.2000 № 2121-III із змінами та доповненнями. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
11. Gupta, K., & Arora, N. (2020). Investigating consumer intention to accept mobile payment systems through unified theory of acceptance model: An Indian perspective. *South Asian Journal of Business Studies*.

12. Ahmed, W., Rasool, A., Javed, A. R., Kumar, N., Gadekallu, T. R., Jalil, Z., & Kryvinska, N. (2021). Security in next generation mobile payment systems: A comprehensive survey. *IEEE Access*.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал <http://www.dtkr.com.ua>
4. Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна газета <http://www.vobu.com.ua/>
5. Податки та бухгалтерський облік. Інформаційно-аналітична газета <http://www.nibu.factor.ua/>
6. Фінанси України <http://finukr.org.ua/>